

Ofte stilte spørsmål (OSS)

– Regionale miljøtilskudd for jordbruket i Akershus, Buskerud, Oslo og Østfold

Her finner du svar på en del vanlige spørsmål om utfylling av søknaden om regionale miljøtilskudd, og spørsmål ved saksbehandling av søknaden.

Ofte stilte spørsmål og svar blir oppdatert etter hvert som nye problemstillinger kommer opp.

Versjonen ble sist oppdatert: 22. august 2024

Innhold

Generelt	3
Kapittel 2 Kulturlandskap.....	4
Drift av bratt areal (§ 4)	4
Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i innmark (§ 6) og på utmark § 7	5
Slått av verdifulle jordbrukslandskap (§ 8)	5
Kapittel 3 Biologisk mangfold	6
Slått av slåttemyr og slåttemark (§ 10).....	6
Skjøtsel av biologisk verdifulle arealer (§ 11)	6
Soner for pollinerende insekter (§ 13).....	6
Kapittel 4 Kulturminner og kulturmiljøer.....	7
Drift av seter (§ 14)	7
Skjøtsel av steingjerder, bakkemurer, geiler/fagater/buveier, trerekker og alléer (§ 17)	7
Kapittel 5 Avrenning til vassdrag og kyst	8
Ingen jordarbeiding om høsten (§ 18)	8
Gras på arealer utsatt for flom og erosjon (§ 19)	8
Ingen jordarbeiding på flomutsatte arealer (§ 20)	9
Direktesådd høstkorn og høstoljevekster (§ 21).....	9
Grasdekte vannveier og grasstriper i åker (§ 22).....	9
Grasdekt kantsone i åker (§ 23)	10
Fangdam (§ 25)	10
Kapittel 6 Utslipp til luft.....	10
Nedlegging av husdyrgjødsel (§ 26) eller nedfelling av husdyrgjødsel (§ 27).....	10
Kapittel 7 Plantevern	11
Ugrasharving i korn og frøvekster (§ 29)	11
Mekanisk ugrasbekjempelse i radkulturer (§ 30)	11
Kapittel 8 Jord og jordhelse	11
Fangvekster som underkultur (§ 31).....	11
Fangvekster sådd etter høsting (§ 32)	11
Fangvekst med høy diversitet (§ 33).....	12
Bruk av egenprodusert kompost (§ 34)	12

Generelt

Må jeg ha levert søknad om produksjonstilskudd før jeg kan søke regionalt miljøtilskudd?

Nei, men foretaket ditt må oppfylle vilkårene i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket. I tilfeller der foretaket ikke søker om produksjonstilskudd, må foretaket dokumentere skriftlig at det fyller vilkårene for produksjonstilskudd.

Må jeg ha disponert arealet jeg søker om regionale miljøtilskudd for?

Ja. At du «disponerer» arealet betyr at du enten eier, har bruksrett til eller leier et areal for «vanlig jordbruksproduksjon». Leieforholdet bør kunne dokumenteres ved skriftlig leieavtale. Ved tvil om foretakets rett til å disponere arealet, er det foretaket selv som må bevise at det har disponert arealet.

Hva skjer hvis jeg ikke har gjødslingsplan eller plantevernjournal?

Regionalt miljøtilskudd avkortes inntil 100 prosent dersom gjødslingsplan eller journal over plantevernmidler mangler i sin helhet. Dersom gjødslingsplan eller journal over plantevernmidler er mangelfull, avkortes regionalt miljøtilskudd med inntil 50 prosent. Størrelsen på avkortningen for mangelfull gjødslingsplan og/eller journal over plantevernmidler ses i sammenheng med hvilke tilskuddsordninger foretaket har søkt på. Kravene til gjødslingsplan finner du i [forskrift om gjødslingsplanlegging](#).

Hva er en journal over plantevernmidler?

Plantevernjournalen skal inneholde opplysninger om navn på plantevernmiddelet som brukes, tidspunkt for behandling og dosen som er brukt, samt området og veksten som plantevernmiddelet ble brukt på.

Må all dokumentasjon sendes inn sammen med søknaden?

Nei. Kommunen kan be om få tilsendt dokumentasjon eller sjekker dokumentasjonen som kreves ved den stedlige kontrollen.

Hvor finner jeg nærmer informasjon om søknadsprosessen?

Se [nettsiden til Landbruksdirektoratet](#).

Kan jeg levere søknad om regionale miljøtilskudd etter 15. oktober?

Ja, søknad om regionale miljøtilskudd kan leveres inntil 14 dager etter fristen, men da reduseres tilskuddet med 1000 kroner per dag. Det er ikke mulig å levere søknad etter 29. oktober dersom du ikke har fått innvilget dispensasjon fra søknadsfristen.

Må jeg svare på alle egenerklæringsspørsmålene?

Ja.

Hva gjør jeg når det er feil i søknadsskjemaet og/eller jeg ikke får tegnet inn i kartet?

Kontakt kommunen din for hjelp, eller skriv inn en melding til forvaltningen i søknadsskjema. Du kan også sende inn en papirsøknad med vedlagt kart over tiltakene. [Papirsøknadsskjemaet finner du på nettsiden vår](#) på bokmål og nynorsk. Papirsøknaden leveres/sendes til kommunen.

Søknaden står «under registrering», men jeg får ikke sendt den inn, hva gjør jeg?

Ta kontakt med kommunen hvis feilen vedvarer. Du kan eventuelt levere søknaden på papir, se spørsmålet ovenfor.

Hva defineres som åpen åker?

Det er arealer som jordarbeides eller direktesås årlig, der det dyrkes korn, mais, potet og/eller grønnsaker.

Hvor finner jeg mer informasjon om de generelle bestemmelsene for regionale miljøtilskudd?
De kan du [lese på nettsiden til Landbruksdirektoratet](#).

Kan jeg importere kartinntegninger fra tidligere år?

Endringer fra forrige års søknadsomgang gjør at følgende tiltak ikke kan importeres fra tidligere års karttegnninger, og må tegnes på nytt i søknaden i 2023:

- Soner for pollinerende insekter
- Skjøtsel av geiler/fegater/buveier
- Direktesådd høstkorn og høstoljevekster
- Nedlegging av husdyrgjødsel
- Nedfelling av husdyrgjødsel
- Spredning av husdyrgjødsel med tilførselslange
- Fangvekster som underkultur
- Fangvekster sådd etter høsting
- Fangvekster med høy diversitet
- Bruk av egenprodusert kompost

Fra 2024 kan du igjen importere dine inntegninger fra forrige søknadsomgang. Obs! Kommunen kan ha endret inntegningene dine. Sjekk at kommunens endringer er med i kartet du importerer.

Kapittel 2 Kulturlandskap

Kulturlandkaptiltak - hva er prioriterte områder?

Vi har prioritert de landskapene som i størst grad særpreger Oslo og Viken. I tillegg prioriteres «*verdifulle kulturlandskap*», «*nasjonalt utvalgte kulturlandskap i jordbruket*» og «*kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse*». Du finner prioriterte områder eller avgrensninger i forskriften for hvert enkelt tiltak. [Se vår veileder-kart-app for temakart](#) med prioriteringer og/eller avgrensninger etter forskriften.

Drift av bratt areal (§ 4)

Kan jeg få tilskudd for beiting av bratt areal?

Nei. Beiting alene vil ikke gi tilskudd. Arealet må *slås og høstes* for å kunne gis tilskudd.

Hvor bratt må arealet være før det gis tilskudd?

Arealet må ha en helling på 1:5 eller mer. Det kan ikke være brattere enn at det lar seg slå maskinelt eller med ljà.

Kan jeg få tilskudd til drift av bratt innmarksbeite?

Nei, i Oslo og Viken omfatter ordningen kun fulldyrket og overflatedyrket areal.

Kan jeg regne hele skiftet som bratt, selv om det er mindre deler av det som ikke er bratte nok?

Nei. I søknaden tegner du inn hele arealet du søker tilskudd for. Deretter vil søknadssystemet kun ta med de delene av arealet som er bratt nok, basert på høydekotene.

Er det tilstrekkelig at jeg beitepusser på bratt areal for å få tilskudd?

Nei. Arealet du søker tilskudd for må være slått og høstet.

Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i innmark (§ 6) og på utmark § 7

Hva er innmarksbeite?

Innmarksbeite er jordbruksareal som kan benyttes som beite, men som ikke kan høstes maskinelt. Minst 50 prosent av arealet skal være dekket av grasarter og beitetålende urter. Arealet må være registrert som innmarksbeite i gårdskart (AR5). Det er kommunen som klassifiserer og godkjenner nye innmarksbeiter.

Kan jeg føre opp de samme dyra ved beite på innmark og beite i utmark?

Ja. Hvis dyra har beitet både i innmark og i utmark, kan du søke både på tilskudd til «Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i innmark» og tilskudd til «Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark». Vilkårene for begge ordningene må være oppfylt.

Kan innmarksbeite føres opp under § 7 Beiting av verdifullt jordbrukslandskap i utmark?

Nei. Innmarksbeite er innmark, ikke utmark. Det kan ikke være begge deler.

Hva innebærer det at arealet må være godt nedbeitet?

Beitinga må fremme utvikling av gras og beitetålende urter og holde andre arter borte. Den årlige beitinga må være intensiv nok til at arealet ikke gror igjen over tid.

Får jeg tilskudd til «beiting av verdifulle jordbrukslandskap i innmark» og «beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark» ved bruk av beitepusser?

Nei. Bruk av beitepusser gir ikke rett til tilskudd. Arealet skal være beitet.

Hvilke dyr defineres som småfe?

Småfe er sau og geit.

Det er krevende å tegne inn arealene på utmarksbeite i fjellområdene, hva gjør jeg?

Tegn inn omtrent det arealet dyra har oppholdt seg på. Tilskuddet utmåles per dyr, eksakt inntegning i kart er derfor ikke nødvendig.

Jeg har hatt dyra på innmarksbeite i sommer, hva kan jeg søke på?

Dersom innmarksbeitet ligger i en ravinedal, eller innenfor «*verdifulle kulturlandskap*» eller «*nasjonalt utvalgte kulturlandskap i jordbruket*» eller «*kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse*», kan du søke på «beiting av verdifulle jordbrukslandskap i innmark».

Slått av verdifulle jordbrukslandskap (§ 8)

Bruket mitt ligger over vernskoggrensa. Kan jeg få tilskudd til slått av verdifulle jordbrukslandskap eller beiting av lokalt verdifulle jordbrukslandskap i utmark?

Ja. Bruk som ligger over vernskoggrensa er berettiget slikt tilskudd, selv om arealene ligger nær tunet og ikke «innpå fjellet».

Kan det gis tilskudd til både § 8 Slått av verdifulle jordbrukslandskap og § 6 Beiting av verdifulle jordbrukslandskap på innmark eller § 7 Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark for det samme arealet?

Nei. Du kan få tilskudd for *enten* slått *eller* beiting - ikke begge deler, på det samme arealet.

Kapittel 3 Biologisk mangfold

Slått av slåttemyr og slåttemark (§ 10)

Arealer som kan gi tilskudd må være registrert som naturtype [slåttemyr eller slåttemark i naturbase](#).

Jeg har arealer som er kartlagt som slåttemark, men jeg finner dem ikke igjen på kartet som viser verdifulle naturtyper.

Kommunen eller Statsforvalteren har som regel kopi av dokumentasjon på miljøverdiene som er kartlagt i slåttemarka. Dersom arealet er kartlagt, men det av tekniske grunner ikke har blitt overført til Naturbase kan kommune og Statsforvalteren bidra med hjelp til å søke tilskudd.

Skjøtsel av biologisk verdifulle arealer (§ 11)

Hva vil det si at et areal er biologisk verdifullt?

Biologisk verdifullt areal inneholder spesielle biologiske kvaliteter, som for eksempel truede arter eller vegetasjonstyper, eller spesielt rik flora og fauna. Kontakt kommunen om du er i tvil om kvalitetene til arealet. I veileder-kart-appen vår finner du temakart for biologisk mangfold. I temakartet kan du enkelt se hvilke naturtyper som gir grunnlag for tilskudd og hvilke naturtyper som i noen tilfeller gir tilskudd.

Kan det samme skiftet være både biologisk verdifullt, lokalt verdifullt og bratt samtidig?

Ja, det finnes eksempler på det. Det gis likevel *bare ett tilskudd*.

Soner for pollinerende insekter (§ 13)

Jeg har allerede etablert sone(-r) for pollinerende insekter på eiendommen min. Kan jeg få tilskudd for denne?

Ja, hvis du allerede har en etablert sone for pollinerende insekter kan du få tilskudd for å skjøtte denne.

Jeg har sådd og skjøtter en sone for pollinerende insekter. Hvordan skal jeg føre dette arealet i søknad om produksjonstilskudd?

- Med blomstring gjennom vekstsesongen, vil sonen normalt ikke inngå i ordinær drift med høsting. I produksjonstilskuddssøknaden føres derfor blomsterstripene som [areal ute av drift \(kode 292\)](#) ev. [areal i drift, men ikke berettiget PT \(kode 294\)](#).
- Hvis sonen blir høstet og brukt til fôr, kan foretaket søke PT for det som grasareal.
- Det er ikke anledning til å føre opp areal med blomsterstriper som del av kornarealet.
- Den høye tilskuddssatsen er tenkt å blant annet dekke inn tapt avling og produksjonstilskudd i tillegg til kostnadene ved etablering og skjøtsel av disse sonene.

Kan det gis tilskudd for tilsåing av pollinatorvennlige vekster på hele skifter?

Nei. Det gis kun tilskudd til striper.

Kan jeg sprøyte pollinatorsoner etter blomstring?

Nei, ett av vilkårene for å motta tilskudd for pollinatorsoner er at sonene ikke sprøytes.

Hva slags frøblanding blir godkjent som regional frøblanding?

De ulike såvareleverandørene selger egne regionale frøblandinger.

Blomstereng Robust fra Felleskjøpet

NIBIOs tørrengblanding for sørøstlandet

NIBIOs friskengblanding for sørøstlandet

Kan jeg blande regional frøblanding selv?

Ja, men du må kunne dokumentere hvilke sorter blandinga inneholder. Blandinga må inneholde sorter som vokser naturlig i vår region (sør-østlandet). Importerte frø er ikke godkjent.

Kan jeg så pollinatorsoner inntil/ved siden av en grassone og få tilskudd for begge sonene?

Ja, forutsatt at sonene oppfyller øvrige vilkår.

Hvor tett kan jeg etablere de pollinerende sonene/stripene?

Det mest naturlige stedet å etablere disse sonene/stripene er i ytterkant av jorden.

Hvor bred kan en sone for pollinerende insekter være?

For å få RMP-tilskudd må den være minst 2 meter bred. Det er ikke noe maksimal bredde, men du får bare tilskudd for 2 meter.

Hvor bør jeg så sone for pollinerende insekter?

Der det er skinn jord, uten for mye næring (der du pleier å ha litt dårlig avling) vil frøblandinga etablere seg best. Hvis det er for næringsrikt vil ugress utkonkurrere blomstene ganske raskt.

Kan jeg få tilskudd til en sone jeg har sådd der blandingen inneholder blodkløver?

Blodkløver er vurdert til å ha potensielt høy økologisk risiko for naturmangfoldet. Det innebærer at pollinatorsoner som sås eller suppleres med frø i 2024 der frøblandinga inneholder blodkløver ikke oppfyller vilkårene for tilskudd til soner for pollinerende insekter. Det er for 2024 gitt en generell dispensasjon fra kravet om å ikke benytte arten blodkløver (*Trifolium incarnatum*) med potensiell høy risiko for tiltaket Soner for pollinerende insekter. Det innebærer at du i 2024 kan bruke blandinger som inneholder blodkløver når du sår pollinatorstripe. Allerede etablerte flerårige soner som inneholder blodkløver kan også gis støtte i 2024, og så lenge sonen blir liggende. Det vil si fram til sonen går ut eller fornyes.

Kapittel 4 Kulturminner og kulturmiljøer

Drift av seter (§ 14)

Jeg leier seter og dyr. Kan jeg få tilskudd?

Ja, under visse betingelser. Du må ha skriftlig og signert kontrakt om leie av seter og dyr. Seterdrifta må oppfylle kravene i forskriften.

Må melka foredles på setra?

Nei, melka som produseres skal leveres til meieri eller foredles på setra.

Kan jeg få tilskudd for drift av flere setre?

Ja. Drifta på hver enkelt seter må oppfylle vilkårene for tiltaket.

Skjøtsel av steingjerder, bakkemurer, geiler/fagater/buveier, trerekker og alléer (§ 17)

Kan jeg markere skjøtsel på to sider av steingjerdene og få dobbelt tilskudd?

Nei, ett gjerde er lik ett tilskudd. I tilfeller der steingjerde ligger på en eiendomsgrense, og det er to foretak som skjøtter og søker tilskudd for steingjerde, søker foretakene på hver sin halvpart og får et halvt tilskudd hver.

Kapittel 5 Avrenning til vassdrag og kyst

Forurensningstiltak - hva er prioriterte områder?

Vi har prioritert de områdene som ligger under marin grense og deler av Jevnaker og Lunner med tilsvarende utfordringer som vi ser under marin grense. Du finner prioriterte områder eller avgrensninger i forskriften for hvert enkelt tiltak. Se vår veileder-kart-app for temakart med prioriteringer og/eller avgrensninger etter forskriften.

Ingen jordarbeiding om høsten (§ 18)

Kan jeg søke om regionalt miljøtilskudd for ingen jordarbeiding ved systematisk grøfting på stubbareal om høsten? Jeg skal ikke pløye arealet etter ferdig grøfting.

Ja, det vil jo være mye stubbåker igjen.

Kan jeg søke om tilskudd til ingen jordarbeiding om høsten på arealer (vendeteiger) der det er kjørt jordløsner. Det er 1 meter mellom tindene og den går ca. 50 cm dypt?

Nei.

Jeg får ikke kombinert «§ 21 direktesådd høstkorn og høstoljevekster» og «§ 18 ingen jordarbeiding om høsten» i kartet.

Dersom du søker om "direktesådd høstkorn og høstoljevekster" kan du ikke samtidig søke om «ingen jordarbeiding om høsten» på det samme arealet, selv om dette er en forutsetning for direktesådd. Vi har derfor en høyere sats på direktesådd høstkorn og høstoljevekster.

Vilkår for «ingen jordarbeiding om høsten»: Halmen på disse arealene skal ikke brennes. Er det absolutt krav som også gjelder på våren, eller er det lov å brenne halm etter 1. mars?

Vilkåret om at halmen på disse arealene ikke skal brennes gjelder også etter 1. mars dersom det skal gis tilskudd.

Jeg har høstet mais. Kan jeg bruke slodd for å jevne ut såbedet etter høsting og være berettiget tilskudd for «ingen jordarbeiding om høsten»?

Nei. Jordarbeiding kan ikke skje før 1. mars året etter.

Gras på arealer utsatt for flom og erosjon (§ 19)

Kan søkere som har både korn og gras få tilskudd til flomutsatte områder på eng også i områder uten miljøkrav?

Nei. Ett av vilkårene er at arealet må ligge i et område med regionale miljøkrav.

Kan foretak med kun grasarealer få tilskudd til gras på arealer utsatt for flom og erosjon?

Dersom arealet ligger i et område med regionale miljøkrav, og er utsatt for flom eller erosjon (erosjonsrisikoklasse 2 med dråg, 3 og 4) kan foretak med kun grasarealer søke på tilskuddet.

Er det kun gras/flerårige vekster på flomutsatt del av jordet som får tilskudd?

Ja, kun den delen av arealet som er flomutsatt eller erosjonsutsatte (erosjonsrisikoklasse 2 med dråg, 3 og 4).

Er ettårige grønnfôrvekster inkludert i ordningen?

Ja.

Hva menes med vilkåret "godt etablert om høsten i søknadsåret"?

Med «godt etablert» menes der plantene har utviklet god rotstruktur og er godt synlige over jorda med et jevnt og tett plantedekke.

Ingen jordarbeiding på flomutsatte arealer (§ 20)

Hva betyr det at et areal er *flomutsatt*?

Flomutsatt areal er arealer som oversvømmes jevnlig, minst én gang hvert 10. år, i forbindelse med høy vannføring i vassdragene. Jordbruksarealer som oversvømmes som følge av stormflo minst en gang hvert 10. år er også å regne som flomutsatt. Arealer som oversvømmes på grunn av oppsamling av regnvann eller smeltevann på overflaten/bakken er ikke definert som flomutsatt areal.

Kan jeg få tilskudd på vassdragsnært areal når arealet ikke er flomutsatt?

Nei. Arealer som oversvømmes på grunn av oppsamling av regnvann eller smeltevann på overflaten/bakken er ikke definert som flomutsatt areal.

Kan jeg søke regionalt miljøtilskudd for et areal som har ligget brakk i sommer?

Nei. Arealer som har ligget brakk i sommer, det vil si uten å være tilsådd, er ikke berettiget regionalt miljøtilskudd.

Kan jeg søke tilskudd til «Ingen jordarbeiding om høsten» og tilskudd til «Ingen jordarbeiding på flomutsatte arealer» på samme areal?

Ja. Tilskudd til «Ingen jordarbeiding på flomutsatte arealer» gis som tillegg til tilskudd til «Ingen jordarbeiding om høsten».

Hvorfor kan jeg ikke kombinere «§ 21 direktesådd høstkorn og høstoljevekster» og «§ 20 ingen jordarbeiding på flomutsatte og/eller vassdragsnære arealer» i kartet?

Dersom du søker om "direktesådd høstkorn og høstoljevekster" kan du ikke samtidig søke om «ingen jordarbeiding på flomutsatte arealer» på det samme arealet, selv om dette er en forutsetning for direktesådd. Vi har derfor en høyere sats på direktesådd høstkorn og høstoljevekster.

Direktesådd høstkorn og høstoljevekster (§ 21)

Hva betyr direktesådd?

Direktesådd innebærer at du, utover å føre frø og eventuell gjødsel ned i jorda, ikke kan bruke forutgående og/eller påmontert jordarbeidingsutstyr (tinder eller lignende). Bruk av direktesåmaskin som utfører jordarbeiding betraktes som lett harving etterfulgt av såing.

Hvorfor kan jeg ikke kombinere «§ 21 direktesådd høstkorn og høstoljevekster» og «§ 18 ingen jordarbeiding om høsten» i kartet?

Dersom du søker om tilskudd for "direktesådd høstkorn og høstoljevekster" kan du ikke samtidig søke om «ingen jordarbeiding om høsten» på det samme arealet, selv om dette er en forutsetning for direktesådd. Vi har derfor en høyere sats på direktesådd høstkorn og høstoljevekster.

Jeg får ikke kombinert «§ 21 direktesådd høstkorn og høstoljevekster» og «§ 20 ingen jordarbeiding på flomutsatte og/eller vassdragsnære arealer» i kartet.

Dersom du søker om tilskudd for "direktesådd høstkorn og høstoljevekster" kan du ikke samtidig søke om «ingen jordarbeiding på flomutsatte arealer» på det samme arealet, selv om dette er en forutsetning for direktesådd. Vi har derfor en høyere sats på direktesådd høstkorn og høstoljevekster.

Grasdekte vannveier og grasstriper i åker (§ 22)

Må jeg trekke ut arealet av den grasdekte vannveien og/eller grasstripe i åker når jeg tegner inn tiltaket ingen jordarbeiding om høsten på et skifte med gras i dråg eller på tvers av dråg?

Nei. Når du søker regionalt miljøtilskudd, kan den grasdekte vannveien og/eller grasstripe i åker overlappe med ingen jordarbeiding om høsten. Du vil få tilskudd for begge deler på den delen der grasstripen er. Merk at du i søknad om produksjonstilskudd skal føre areal til grasstripe i kode 294 i søknaden, «areal i drift, men ikke berettiget produksjonstilskudd», forutsatt at du ikke har høstet graset til fôr.

Grasdekt kantsone i åker (§ 23)

Kan jeg søke produksjonstilskudd for areal med «grasdekt kantsone i åker» som ikke blir høstet? Nei. Tilskuddssatsen er tenkt å blant annet dekke inn tapt avling og produksjonstilskudd i tillegg til kostnadene ved etablering og skjøtsel av disse sonene.

Deler av tilsådd kantsone ligger lenger unna vassdraget enn 8 meter. Kan jeg få tilskudd for hele kantsonen?

Nei. Vassdragene i jordbrukslandskapet har naturlige kantsoner som varierer mye i bredde. Det kan bare gis tilskudd for tilsådd kantsone som ligger nærmere enn 8 meter fra vassdraget. De delene som ligger lenger vekk enn 8 meter gis ikke tilskudd.

Fangdam (§ 25)

Hva er omfattet av arealet?

Arealet rundt fangdammen som det gis tilskudd for: vannspeilet, kantvegetasjon og vegetasjonsfilter.

Fangdammens areal er under 1 dekar. Hva gjør jeg?

Tilskuddet til fangdam utmåles per dekar. Dersom fangdammen er under ett dekar, avrunder du oppover til ett dekar.

Kapittel 6 Utslipp til luft

Nedlegging av husdyrgjødsel (§ 26) eller nedfelling av husdyrgjødsel (§ 27)

Hva menes med spredning av husdyrgjødsel ved *nedfelling*?

Metoden innebærer bruk av utstyr som «skyter» gjødsel ned i bakken. På den måten kan nitrogentapet reduseres med opptil 80 % og avrenning og luktproblemer reduseres betydelig.

Hva menes med spredning av husdyrgjødsel ved *nedlegging*?

Metoden innebærer at gjødsel blir lagt i striper på bakken med slanger. Det gir mindre nitrogentap til luft og mindre luktproblemer.

Er det mulig å få tilskudd til miljøvennlig spredning 2 ganger på det samme arealet?

Det gis ett tilskudd, og det må være brukt lik metode ved alle spredninger av husdyrgjødsel på arealet du søker tilskudd for.

Er det mulig å få tilskudd for nedlegging av gjødsel med stripespreder eller slange på bratt areal?

Ja.

Kan jeg få miljøtilskudd for spredning av husdyrgjødsel med nedfelling på høstkornarealet?

Nei. Arealet skal høstes eller beites etter siste spredning.

Kan spredning av talle kvalifisere for tilskudd til miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel?

Nei. Ordningen omfatter ikke husdyrgjødseltyper som spres med tørrgjødselvogn.

Kan jeg motta regionalt miljøtilskudd for nedfelling av husdyrgjødsel selv om jeg bredspredte husdyrgjødsel på slutten av vekstsesongen?

Nei. Det gis ett tilskudd, og det må være brukt lik metode (nedfelling eller nedlegging) ved alle spredninger av husdyrgjødsel på arealet du søker tilskudd for.

Kapittel 7 Plantevern

Ugrasharving i korn og frøvekster (§ 29)

Kan jeg få tilskudd til ugrasharving om våren når jeg har sprøytet høstkorn om høsten?
Nei. Det skal ikke benyttes ugrasmidler.

Kan jeg få tilskudd for å ugrasharve i mais?

Ja, men du vil ikke kunne få tilskudd for "ugrasharving i korn og frøvekster» og «mekanisk ugrasbekjempelse i radkulturer» på samme areal.

Kan jeg få tilskudd per gang jeg ugrasharver?

Nei, det gis kun ett tilskudd per areal i vekstsesongen.

Kan jeg få tilskudd til ugrasharving når jeg har sprøytet arealet med glyfosatpreparat for å tvangsmodne kornet jf. dispensasjonen fra Mattilsynet?

Nei. Villkårene for tilskudd til ugrasharving i korn og frøvekster er ikke endret i forbindelse med dispensasjonen fra Mattilsynet.

Mekanisk ugrasbekjempelse i radkulturer (§ 30)

Hva menes med mekanisk ugrasbekjempelse?

Radrensing, lusing eller hypping av radkulturen eller flammebehandling er mekanisk ugrasbekjempelse. Damping gis ikke tilskudd.

Gir plastdekking tilskudd?

Nei. Radrensing, lusing, hypping eller flammings av radkulturen er en forutsetning for tilskudd.

Kapittel 8 Jord og jordhelse

Fangvekster som underkultur (§ 31)

Kan fangvekst sådd som underkultur slås og/eller beites?

Ja, men dersom fangveksten slås og/eller beites skal det skje på en måte at vegetasjonen ikke ødelegges. Det vil si at fangveksten må fortsatt være godt etablert, og funksjonen til vegetasjonen må opprettholdes.

Kan jeg få tilskudd til fangvekst i mais?

Ja, det kan gis tilskudd til fangvekst i mais.

Kan fangvekst sådd som underkultur kombineres med ingen jordarbeiding om høsten?

Ja.

Fangvekster sådd etter høsting (§ 32)

Hvordan ser en godt etablert fangvekst ut?

Med «godt etablert» menes der plantene har utviklet god rotstruktur og er godt synlige over jorda med et jevnt og tett plantedekke.

Er det greit å så korn som fangvekst?

Ja, men fangveksten skal ikke være hovedvekst året etter.

Kan jeg få tilskudd til fangvekst i mais?

Ja, det kan gis tilskudd til fangvekst i mais.

Etter tidlig tresking av korn har det kommet opp voldsomt med etterrenning (oppspirt spillkorn).

Kan jeg søke om tilskudd til fangvekst på arealet?

Nei. Det er en forutsetning at arealet såes (breisåing er ok).

Kan jeg få tilskudd til flerårig fangvekst? Det vil si at jeg ikke sprøyter den ned på våren før etablering av ny vekst på arealet.

Nei. Tilskuddet gis det året fangveksten etableres.

Det står at grunn harving tillates. Betyr det at jeg kan kjøre med skålrekka på såmaskina litt nedi når jeg sår fangvekstene, eller mister jeg stubbtillaget da?

Hvis skålrekka på såmaskinen er der såfrø til fangveksten tilføres er det naturlig/greit at disse går i bakken ved etablering av fangveksten.

Det er så mye ugras at jeg er usikker på om fangvekstene vil etablere seg. Kan jeg ugrassprøyte etter tresking og deretter så fangvekster?

Nei. Det er et vilkår at arealet ikke skal sprøytes om høsten, og høsten er etter innhøsting.

Fangvekst med høy diversitet (§ 33)

Kan en av sortene være korn?

Ja, en av sortene kan være korn. Korn er i grasfamilien, så da må du ha vekster fra minst to andre plantefamilier i blandingen også.

Kan jeg blande selv?

Ja, du kan blande selv. Du må kunne dokumentere hvilke sorter du har hatt i blandingen (kvittering for innkjøp eller annen dokumentasjon). Ved kontroll av arealet må kommunen kunne se minst tre plantefamilier på jordet.

Bruk av egenprodusert kompost (§ 34)

Hva er kompost - til forskjell fra talle?

God kompost skal være godt omdannet – uten synlige rester av råvaren, ha sjokolade-brun farge, og lukte friskt (som skogsjord).

Jeg skal lage egenprodusert kompost. Hvem kan veilede meg?

Ta kontakt med Norsk Landbruksrådgiving (NLR-Viken, NLR-Øst eller NLR-Østafjells). Se også saksbehandlerrundskriv for RMP med presentasjoner med rådgiving på kompost.

Kan jeg få tilskudd for innkjøpt kompost?

Nei. Komposten må være egenprodusert.

Se veiledningsmateriale fra [s.52 i regionale miljøtilskudd for jordbruket i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#).

Kan jeg få tilskudd til egenprodusert kompost, når enkelte av innsatsfaktorene er kjøpt fra andre?

Ja. Utgangsmateriale er gårdens eget organiske materiale, men innsatsfaktorer fra gårdssamarbeid er også mulig å bruke. Supplement for å lage god kompost tilpasset gårdens behov, kan kjøpes.

Dersom innsatsfaktorer fra andre gårder i gårdssamarbeid brukes, kan disse gårder også søke på RMP tilskudd for den samme komposten?

Nei. Komposten skal være egenprodusert og av det følger at det kun er den gårdbrukeren som har laget komposten som kan søke tilskudd for kompost som spres. RMP tilskuddet er å se som en erstatning for den ekstra tid og arbeid som gårdbrukeren har lagt ned for å produsere og spre komposten.

Han/hun er også ansvarlig for å begrense fare for spredning av farlige skadegjørere, uønsket smitte og avrenning av næringsstoffer gjennom en forsvarlig gjennomføring av komposteringsprosessen.

Kan det benyttes kompost på kantsoner, for eksempel § 21, 22 og 23?

Nei. Kompost har en gjødslingseffekt og kan derfor ikke brukes i tiltak der det er vilkår om at det ikke skal gjødsles.

Kan jeg spre kompost i eng?

Ja. Du kan spre egenprodusert kompost i enga.

Kan jeg spre mer enn 1,5 tonn kompost per dekar og likevel få RMP tilskudd?

Nei, maksimal mengde kompost som kan spres for å utløse tilskudd er 1,5 tonn per dekar. Hensikten med tiltaket er å stimulere til en bedre jordbiologi og øke mengden karbonrikt organisk materiale jorden. Ved større mengder kompost fungerer tilførselen mer som en gjødsling, med følgende økt risiko for avrenning av næringsstoffer. Tilførselen av kompost kan da ikke ses som et direkte miljøtiltak som utløser tilskudd.